

Kontrollutvalgets uttalelse om kommunekassens årsregnskap, konsolidert årsregnskap og årsberetning 2021

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Åfjord kommune	23.05.2022	21/22

Saksbehandler	Karoline Lorentzen
Arkivkode	FE - 216
Arkivsaknr	21/294 - 8

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunekasses årsregnskap, konsolidert årsregnskap og kommunens årsberetning 2021.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet. Uttalelsen skal følge kommunens behandling av årsregnskapene og årsberetning.

Vedlegg

Kontrollutvalgets uttalelse
Årsregnskap 2021
Årsmelding 2021
Foreløpig revisjonsberetning 2021
Revisjonsberetning 2021 - Åfjord kommune
Revisjonsnotat til Åfjord kommunes årsregnskap 2021
Nummerert brev nummer 1

Saksopplysninger

Kommunestyret er ansvarlig for å forvalte kommunens økonomi, herunder vedta årsregnskap og årsberetning, jf. kommuneloven § 14-2. Årsregnskapet skal vise kommunens inntekter og bruk av midlene den har til rådighet. Årsregnskapet må sees i sammenheng med kommunens årsberetning. Sammen utgjør disse noen av de viktigste dokumentene kommunestyret behandler i løpet av året.

Fristen for å levere årsregnskap og årsberetning er henholdsvis 22.02. og 31.03, jf. kommuneloven §14-6 og 14-7. Revisjonsberetningen skal avlegges innen 15.04. I 2022 faller 15.04 på en helligdag. Frist for levering av revisjonsberetning forlenges derfor i år til første virkedag etter påsken, dvs. senest tirsdag 19.04. Kommunestyret må behandle årsregnskap og årsberetning innen 30.06.

Årsregnskapet skal bestå av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomisk oversikt og noteopplysninger. Årsregnskapet skal vise regnskapstall på samme detaljnivå som i årsbudsjettet. Kommunen skal også avgi et konsolidert regnskap.

Kommunekassens årsregnskap

Kommunekassens årsregnskap er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, og ble ikke avlagt innen fristen.

Noen kommentarer til årsregnskapet:

Driftsregnskapet

- Kommunekassen hadde ca. kr 389,6 mill til fordeling netto drift i 2021.
- Brutto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter og er på kr. 8,8 mill.
- Netto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag

og er på ca. kr 9,47 mill.

- Netto driftsresultat i % av driftsinntektene er på 1,7 %. Kommunens måltall er minimum 1,75 %. Teknisk beregningsutvalg (TBU) sier at netto driftsresultat bør være minimum 1,75%, men bør helst være over 4% (se vedlagt excelark).

Investeringsregnskapet

- Kommunens totale investeringer i anleggsmidler for 2021 var på ca. kr 366,95 mill. mot kr. 238,35 mill. i 2020. Investeringene ble ca. kr. 10 000 lavere enn revidert budsjett.
- Lånefinansieringen av anleggsmidler ble i 2021 på kr 166,9 mill mot kr 184,6 mill i 2020.
- Kommunen hadde kr. 32, 93 mill. udekket i investeringsregnskapet. Dette skal føres opp til dekning på investeringsbudsjettet året etter at det oppsto, dvs. innværende budsjett år, jf. kommuneloven § 14-11, 3. avsnitt. Rådmannen skriver i årsmeldingen at underdekningen i all hovedsak er knyttet til budsjettering av MVA-kompensasjon på aktivitetshuset.

Balanseregnskapet

Balansen består av anleggsmidler, omløpsmidler, gjeld og egenkapital.

- Egenkapitalen er økt fra kr 615,79 mill. i 2020 til kr 784,61 mill. i 2021. Egenkapitalandelen er på 30,82% (normtallet er 30%, men bør være så høyt som mulig).
- Disposisjonsfond er økt med 12,8 mill kr fra 109,6 mill til kr 122,4 mill og utgjør nå på 21,4 % av driftsinntekten. Kommunens måltall er 10 %.
- Bundne driftsfond er redusert fra kr 46,9 mill til kr 39,9 mill.

Noter til regnskapet

Noter er opplysninger som gis som en del av årsregnskapet. Notene skal bidra til å øke forståelsen av regnskapet, og skal ha en klar henvisning til postene i regnskapet som kommenteres. Sekretariatet har ingen kommentarer til disse.

Konsolidert årsregnskap

Konsolidert årsregnskap viser årsregnskapet for kommunens samlede virksomhet, kommunekassen og Fornybarsenteret Åfjord KF.

Det konsoliderte årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr. 10 162 000.

Et konsolidert regnskap skal gi kommunestyret grunnlag for styring og kontroll av den samlede økonomiske utviklingen og prioriteringene i et helhetsspektiv. Det konsoliderte regnskapet er av stor betydning for kommuner med flere foretak eller med foretak av stor økonomisk betydning.

Det stilles også krav til noteopplysninger i det konsoliderte regnskapet. Dersom det konsoliderte regnskapet fremstilles i samme dokument som kommunekassens årsregnskap kan notene fremstilles samlet. Det er gjort i Åfjord kommune.

Konsolidert årsregnskap er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens årsberetning

Kommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. Årsberetningen (inngår i «årsmelding 2021») er avlagt innen fristen og inneholder opplysninger om regnskapet og redegjørelser som loven krever.

Rådmannen skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om forvaltningen av finansielle midler og gjeld. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge fram en rapport som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året. Dette gjøres ofte sammen med eller i årsberetningen.

Kommunens årsmelding

Kontrollutvalget har ikke plikt til å uttale seg om kommunens årsmelding. Årsmeldingen gir utfyllende opplysninger om de enkelte områdene i kommunen. Den lovpålagte årsberetningen inngår som en del av denne.

Andre kommentarer

De grunnleggende kravene til økonomiforvaltningen skal bidra til at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, at planene er realistiske, at finans- og gjeldsforvaltningen ikke innebærer vesentlig risiko og at betalingsforpliktelsene kan innfris ved forfall.

- Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld i balansen, og er et uttrykk for kommunens handlingsrom. Arbeidskapitalen er økt med 32,8 mill i forhold til fjoråret (kommunekassen).
- Likviditetsgrad er nøkkeltall som brukes for å si noe om hvor god likviditet en kommune har. Likviditet er et mål for betalingsevne. Likviditetsgrad 1 er 3,9. Denne bør normalt være større enn 2.
- Gjeldsgraden er på 178,8 % (kommunekassen). Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til driftsinntekter. Dersom en kommune har høy gjeldsgrad, fører dette til høye årlige utgifter til avdrag og renter i lang tid fremover.

Kommunestyret legger føringer for hvordan bevilgningene skal brukes gjennom budsjettpremisses. Kommunedirektøren skal gjøre rede for avvik fra budsjettpremissene i årsberetningen. Dette er gjort.

Revisjonsberetning

Kommunekassen, konsolidert årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA.

Revisor avla først en foreløpig negativ revisjonsberetning datert 19.04.2022 med informasjon om at rådmannen ikke har avgitt et årsregnskap for Åfjord kommune, samt konsolidert årsregnskap for regnskapsåret 2021 innen den frist som følger av kommuneloven. Revisor var følgelig ikke i stand til å utføre revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk innen fristen for å avgi revisjonsberetning, jf. kommuneloven § 24-8.

Ny revisjonsberetning er datert den 12.05.2022. Denne beretningen er avgitt som ren beretning med en kommentar under andre forhold.

Nummererte brev

Ifølge kommuneloven § 24-7 plikter revisor å påpeke en del nærmere angitte forhold i nummerert brev. Dette gjelder vesentlige forhold, som for eksempel forhold som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet eller mangler i rutiner for økonomisk intern kontroll.

Kommunen har mottatt nummerert brev nr. 1 med informasjon om at kommunen ikke har levert årsregnskapet i henhold til fristen.

Kontrollutvalgets uttalelse

Det følger av kommuneloven og kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften at kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunestyret, med kopi til formannskapet før de avgir innstilling om årsregnskapene og årsberetning.

Utkast til kontrollutvalgets uttalelse er vedlagt.

Vurdering

Kontrollutvalget skal uttale seg om årsregnskapet er revidert på betryggende måte, utført i samsvar med lov, forskrift og god (kommunal) revisjonsskikk samt kontrollutvalgets eventuelle instruksjer og avtaler med revisor. Uttalelsen skal også omfatte årsberetningen, om den omtaler forhold loven krever.

Kommunes årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA. Oppdragsansvarlig revisor tilfredsstillende de kravene som er stilt i lov og forskrift.

Sekretariatet viser til at frist vedrørende regnskapsavleggelse ikke ble overholdt av kommunen og at revisor derfor først avgav en negativ revisjonsberetning. Revisor har avgitt ny ren beretning uten forbehold.

Sekretariatet viser også til revisjonsnotatet (vedlagt) som peker på en del forhold som ikke er av betydning for revisjonsberetningen, men som revisor mener ledelsen bør være orientert om og/eller følge opp.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med vedlagt forslag. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.